

† ІОСИФЪ І-й

Екзархъ Всебългарски.

Починалъ на 20 VI 915 г. въ София.

Человѣкътъ, който половинъ вѣкъ работи безъ умора и спиртъ за духовното единство на Българския Народъ, не е между живитѣ.

Юсифъ I, Екзархъ Всебългарски,

въздигнатъ прѣзъ 1877 год. на този високъ санъ отъ нашитѣ бащи отъ Скопие, Кукушъ, Велесъ, Охридъ, Дебъръ, Воденъ, Битоля и Прилпъ и отъ тѣхнитѣ събратия отъ Нишъ, Враня, Пиротъ, Тулча и цѣла сегашна свободна България, затвори очи на 20 того за винаги.

Историята на неговия животъ е история на двѣ поколѣния отъ Българското племе отъ Шаръ-Планина до Черно-Море и отъ Дунава до Бѣло-Море; двѣ поколѣния, които на два пжти, прѣзъ 1878 и 1912 години, бѣха тѣй щастливи да се почувствуватъ съвсѣмъ близо до пълното постижение на своитѣ народни мечти.

Дѣйността на Блаженопочившия Екзархъ Юсифъ I е една верига отъ подвизи и страдания за българска култура, рѣчь и молитва: подвизи въ епичната борба съ фанариотското иго и съ развращающия безпримѣрно подълъ сърбизъмъ и тежки страдания въ борбата съ сръднєвѣковната жестока политика на Турция и подземнитѣ козни на разни православни и даже славянски държави.

Винаги на своя постъ, като вѣренъ часовой, и обграденъ отъ едно население, което хиляди пѣти доказва своето безплодно себеотрицание — население, което за българското име въздигна стотини хекатомби—великиятъ духовникъ на българската църква остана непоколебимъ и всрѣдъ най-тежкитѣ исторически бури. Той носѣ като истински пастиръ съ търпение и вѣра тежкия кръстъ къмъ българската Голгота.

И тъкмо въ врѣмената, когато на българския небосклонъ отново се появява зората за по-свѣтли надежди, Неговиятъ свещенъ духъ отлѣтѣ задъ прѣдѣлитѣ на вѣчността безъ да види постигнати народнитѣ идеали, на които Той отъ сърдце и душа бѣше се горещо посвѣтилъ.

Той умрѣ далечъ отъ онова паство, съ което въ продължение на половинъ вѣкъ живѣ съ еднакви тѣжги и радости и съ еднакви разочарования и мечти.

И сега, когато въ свободна България ще се поднесатъ прѣдъ тлѣннитѣ останки на Блаженопочившия великъ народенъ духовенъ вождъ „последното прости“, милиони българи, паднали подъ чужди робства, не ще чуятъ даже тъжнии звонъ на църковнитѣ камбани.

Но печалната вѣстъ е вече достигнала до тѣхъ и въ тежката си участъ тѣ ронятъ горчиви сълзи за Онзи, който до тѣй

близко минало бѣше всичката имъ надежда и идеалъ.

Ний чуваме тѣхния синовенъ плачъ да долита до прѣдѣлитѣ на свободна България и въ тоя тѣженъ часъ поднасяме низко тѣхнитѣ поклони прѣдъ свещената сѣнка на българския духовенъ Вождъ съ вѣра, че Тя и за напрѣдъ отъ висинитѣ на Божествената и историческа правда ще ни води до пълното освобождение и обединение на българския народъ.

Ний поднасяме „последното прости“

Отъ Скопие, дѣто първи между есички българи се вдигнаха за българско слово и молитва;

Отъ Охридъ, люлката на българската стара просвѣта — българския Иерусалимъ;

Отъ Кукушъ, дѣто народниятъ духъ се пробуди най-рано и не угасне даже слѣдъ пълното му разрушение отъ коваренъ и вѣковенъ врагъ българоубиецъ;

Отъ Велесъ, родината на Жинзифовъ и на приснопамятния учителъ Константинъ Джинотъ;

Отъ Струга, родината на незабравимитѣ братя Миладинови;

Отъ Дойранъ, родината на първия български печатаръ на българската книга Архимандритъ Теодосий;

Отъ Прилѣпъ, огнище на гордъ народенъ духъ и самоотвержени борци:

Отъ **Шипъ**, родината на Иосифа Ковачева и сборище на великитѣ апостоли за свободата на Македония:

Отъ **Костуръ**, **Леринъ**, и **Емборе**, дѣто старобългарската речъ отъ врѣмето на Св. Св. Кирилъ и Методий е запазена и до днесъ и дѣто се издигатъ най-южнитѣ твърдини на българския духъ;

Отъ **Кичево**, родината на Йоакимъ Кърчовски, гранитния стълбъ на нашето възраждане;

Отъ **Крушево**, **Смилево** и **Демир-Хисаръ** — огнището на памятнитѣ възтания отъ 1903 година;

Отъ **Битоля**, родината на Мишайковъ и Робевъ и столицата на българщината въ южна и западна Македония;

Отъ **Тиквешъ**, **Гевгелий** и **Енидже-Вардаръ** — памятнитѣ страни на безспирнитѣ борби по езерата и планинитѣ за свободата на Македония;

Отъ **Рѣсенъ**, родината на безкористния Тр. Китанчевъ;

Отъ **Воденъ**, родината на приснопамятния учителъ въ началото на възраждането Динката, който пробуди народната свѣстъ на Българина при Грамосъ и политѣ на Олимпъ;

Отъ **Паланка**, най-силната прѣграда срѣщу сѣрбскитѣ нахлувания въ нашата родина;

Отъ **Одринско и Тракия**, най-страдалнитѣ покрайнини на българското отечество ;

Отъ **Съръ**, мѣстото на събори за народна свѣсть и въ най-тъмнитѣ епохи на българското сществуване ;

Отъ **Гостиваръ**, западната мощна твърдина на българския духъ ;

Отъ **Тетово**, родината на приснопаметния учителъ и духовникъ Кирилъ Пейчиновичъ ;

Отъ **Кратово**, родината на Св. Иоакимъ Осоговски, Св. Прохоръ Пчински и Св. Гавраилъ Лесновски, велики съратници на Св. Ивана Рилски ;

Отъ **Куманово**, дѣвствена твърдина на българския духъ и стѣна противъ сърбизма слѣдъ 1878 г.

Отъ **Дебъръ**, дѣто българската писменостъ е била запазена прѣзъ всичкото сществуване на българския народъ, дѣто никога чужда рѣчь не си е пробивала пжть и дѣто е родината на първия български митрополитъ Партений Нишавски.

Отъ **Кочани**, новия Батакъ за свободата на Македония ;

Отъ **Солунъ**, родината на Св. Св. Кирилъ и Методий и огнището на мощната българска просвѣта въ Македония ;

Отъ **Атонъ**, дѣто се изрѣкоха за първъ пжть боговдѣхновенитѣ слова: „Бъл-

гарскиятъ родъ история има и става народъ“.

И когато поднасяме „последното прости“ отъ всички тия несчастни български земи, ний дочуваме гласа и отъ другитъ братски земи, паднали подъ чуждо тежко робство:

Отъ Нишъ, Пиротъ и Враня, дѣто сърбитъ унищожиха още въ 1878 година българската църква, но не и българската рѣчь;

Отъ Тулча, родината на Караджата;

Отъ Силистра, Балчикъ, Добричъ, Каварна и цѣла Добруджа, родината на толкова герои паднали за свободата на Македония, и

Отъ Болградъ, сѣверното огнище на българската просвѣта при възраждането.

О, Великий Архипастирю на Всебългарската черква, приими нашето последно прости!

Твоето паство вѣчно ще живѣе съ твоитъ идеали! Твоятъ духъ никога нѣма да изчезне всрѣдъ насъ! И ние ще се боримъ и съ последнитъ си сили, докато напълно достигнемъ идеалитъ на цѣлия ти животъ!

Настоятелствата на братствата канятъ своитъ членове дружно да се яватъ на погребението и отдадатъ последната почитъ

къмъ свещеннитѣ останки на Великия Покойникъ.

Сжщитѣ настоятелства ще се събератъ при Щаба на Македоно-Одринското Опълчение въ 2 часа сл. пл. на 25 того, отъ дѣто ще потеглятъ съ Опълченската рота и знамената на братствата за да влезатъ въ общото шествие споредъ специалната програма.

Отъ настоятелствата на М.-Одринскитѣ братства:

Скопско	Леринско
Кичевско	Воденско
Дебърско	Сърско
Рѣканско	Щипско
Стружко	Тетовско
Крушовско	Кратовско
Костурско	Охридско
Тиквешко	Битолско
Енидже-Вардарско	Велешко
Кумановско	Емборско
Паланечко	Солунско
Демирѣ-Хисарско	Кукушко
Рѣсенско	Гевгелийско
Прилѣпско	Кочанско

София, 22 юний 1915 год.

Раздава се само на ученицитѣ и дѣцата бесплатно.